

Cirkulärnr: 18:7
Diariernr: 18/01159
Handläggare: Eva von Schéele
Avdelning: Avdelningen för juridik
Datum: 2018-02-26
Mottagare: Överförmyndaren
Överförmyndarnämnden
Gemensamma överförmyndarnämnder
Rubrik: Arvoden och ersättningar till förmyndare, gode män och
förvaltare
Ersätter: 07:74
1997:149
1990:120

CIRKULÄR 18:7

Avdelningen för juridik
Eva von Schéele

Överförmyndaren
Överförmyndarnämnden

Arvoden och ersättningar till förmyndare, gode män och förvaltare

1. Inledning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gav 2007 ut cirkuläret 07:74 Förslag till ersättningsregler för att överförmyndarna och överförmyndarnämnderna/de gemensamma överförmyndarnämnderna skulle få ett bättre, enklare och mer adekvat underlag för sina arvodesbeslut än det underlag som funnits dessförinnan.

Behov av sådant underlag finns fortfarande, men cirkuläret från 2007 är i vissa delar föråldrat. Det har därför funnits anledning att ge ut ett nytt, uppdaterat cirkulär. I detta cirkulär ges liksom tidigare rekommendationer om arvoden och ersättningar till förordnade ställföreträdare.

Det är dock viktigt att framhålla att det är överförmyndaren som ensam beslutar om arvode och ersättning till de olika ställföreträdarna, efter de lokala förutsättningar som råder i varje kommun. Detta framgår av 12 kap. 16 § föräldrabalken (FB).

I cirkuläret används genomgående begreppet överförmyndare om myndigheten. Det som sägs om överförmyndare gäller också för överförmyndarnämnd eller gemensam överförmyndarnämnd.

2. Uppdraget

Överförmyndaren har tillsyn över olika typer av ställföreträdarskap enligt föräldrabalken respektive lagen om god man för ensamkommande barn. De olika typer av ställföreträdare det kan handla om är följande.

a) Förordnad förmyndare enligt 10 kap. föräldrabalken

En förordnad förmyndares uppdrag är att förvalta omyndigas tillgångar och företräda dem i angelägenheter som rör tillgångarna (12 kap. 1 § FB). Det betyder att en förordnad förmyndare inte företräder barnet i personliga angelägenheter utan bara i ekonomiska och bevakar barnets rätt i frågor som hör ihop med dess till-

gångar. Bestämmelser om hur förordnade förmyndare ska förvalta den omyndiges tillgångar finns i 14 kap. FB.

En medförmyndare har inom sitt uppdrag samma skyldigheter och rättigheter som en förordnad förmyndare.

b) God man och förvaltare enligt 11 kap. föräldrabalken

En god man enligt 11 kap. 4 § FB och förvaltare enligt 11 kap. FB har att bevaka sin huvudmans rätt, förvalta hans eller hennes egendom och sörja för dennes person. Uppdraget kan avse alla dessa tre områden men kan också vara begränsat till ett eller två av uppdragen. Det kan också avse ett specifikt uppdrag som att t.ex. företräda huvudmannen vid en fastighetsförsäljning.

Det ingår inte i uppdraget som god man eller förvaltare att överta uppgifter som t.ex. omfattas av insatser som kan ges till stöd av socialtjänstlagen (201:453) SoL. Det är således inte ställföreträdaren som ska följa med huvudmannen till exempelvis läkare eller tandläkare, eller följa med och handla kläder. Ställföreträdaren ska däremot se till att huvudmannen får hjälp av olika stödpersoner. En kontaktperson, som kan beviljas enligt SoL, kan exempelvis fungera som personligt stöd samt förmedla läkarbesök och hjälpa till med en meningsfull fritidssysselsättning (prop. 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 227 f).

Gode män enligt 11 kap. 1-3 §§ FB har ett mer tillfälligt uppdrag som består i att företräda en enskild enligt angivet lagrum.

c) God man för ensamkommande barn

En god man enligt lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn har att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Den gode mannen har rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som rör barnets angelägenheter, personliga såväl som ekonomiska och rättsliga. Däremot ingår det inte i uppdraget att ansvara för den dagliga omvårdnaden eller tillsynen av barnet. Den gode mannen har heller ingen försörjningsskyldighet gentemot barnet.

d) Särskilt förordnad vårdnadshavare

Den eller de personer som förordnas särskilt av tingsrätten till vårdnadshavare blir med automatik även förmyndare för den omyndige om inget annat sägs. Det betyder att bestämmelserna om förordnade förmyndare i bl.a. 12 kap. FB gäller (se ovan under a). Bestämmelserna i 14 kap. FB om vården av den omyndiges egendom gäller även för dessa personer i den del som omfattar förmynderskapet.

3. Ställföreträdares rätt till arvode

Den som utses som ställföreträdare (förordnad förmyndare, god man eller förvaltare) har rätt till ett skäligt arvode för sitt uppdrag och rätt till ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande (12 kap. 16 § FB).

Överförmyndaren har full frihet att bestämma hur ofta och för vilken tid arvode och ersättning för utgifter ska betalas. I förarbetena (prop. 1993/94:251 s. 220) sägs dock att om det inte finns några speciella omständigheter är det naturligt att arvoderingen sker årligen för de mer långvariga ställföreträderskapen.

Ett ideellt uppdrag

Av förarbetena till lagstiftningen framgår att uppdrag som god man eller förvaltare präglas av ett betydande mått av ideell verksamhet (SOU 2004:112 s. 823). Det är ett frivilligt uppdrag och inte fråga om en anställning. Ställföreträdaren kan därför inte förvänta sig att få ett arvode som kan jämföras med lön och som omfattar allt vad denne har utfört för sin huvudman. Ställföreträdaren kan därför inte heller få ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Överförmyndaren bör dock ha i åtanke att om man önskar ha kvar kompetenta ställföreträdare och skapa förutsättningar för att rekrytera nya personer till uppdrag som god man eller förvaltare bör ersättningen inte sättas alltför lågt.

4. Arvode till god man och förvaltare enligt föräldrabalken

Som framgått kan ställföreträdares uppdrag handla om att ”bevaka rätt”, att ”förvalta egendom” eller ”att sörja för person”. Det är viktigt att överförmyndaren kontrollerar vilket uppdrag ställföreträdaren har innan beslut om arvode fattas. Ställföreträdaren har naturligtvis bara rätt till ersättning för de uppdrag han eller hon blivit förordnad för.

I ett rättsfall, Svea Hovrätt ÖÄ 6652-10, fick en god man inget arvode alls på grund av misskötsamhet.

I det följande redovisas förslag till arvodesnivåer för olika typer av uppdrag (punkt 4.1-4.3).

Även om ställföreträdaren inte har att ”sörja för person” i uppdraget är han eller hon skyldig att ha en god kännedom om huvudmannens personliga förhållanden (prop. 1987/88:124 God man och förvaltare s. 139). Sådan information måste ställföreträdaren inhämta för att kunna se till att huvudmannens medel används till dennes nytta. Därför bör det i uppdraget att förvalta egendom och/eller bevaka rätt även ingå att besöka sin huvudman och att ha en personlig kontakt med denne.

I samtliga ställföreträdarens uppdrag ingår att ha kontakter med överförmyndaren, upprätta förteckning, årsräkningar och sluträkning, upprätta deklaration samt lämna en skriftlig redogörelse för uppdraget utan särskild ersättning. Detta gäller såväl för gode män och förvaltare som för förordnad förmyndare.

	4.1 Bevaka rätt	Kr/tim
	Att bevaka rätt ingår normalt i ställföreträdarens uppdrag att förvalta sin huvudmans egendom och sörja för dennes person. Men det kan uppstå speciella händelser utöver de normalt förekommande, t.ex. att huvudmannen blir delägare i ett dödsbo eller att dennes fastighet ska säljas. Då det gäller enstaka händelser är det lämpligare att arvoda per tidsåtgång än med stöd av procent av prisbasbeloppet. Ställföreträdaren bör i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts och ange tidsåtgången.	
Kategori 1	T.ex. lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare.	150-200 kr/tim
Kategori 2	T.ex. mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte.	250-350 kr/tim
Kategori 3	T.ex. medverkan vid domstolsförhandlingar, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete.	400-500 kr/tim

4.2 Förvalta egendom		Grundarvode per år % av prisbasbelopp
	<p>Ställföreträdaren ska förvalta huvudmannens tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplacering m.m. Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge en skälig avkastning (12 kap. 4 § FB).</p>	
Kategori 1	<p>Huvudmannen har ett person-/transaktionskonto, ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Denne förvaltar delvis själv sina tillgångar. Om medel lämnats till personal i huvudmannens boende ska ställföreträdaren regelbundet – en gång per månad är lämpligt - kontrollera kassaboken som ska föras för varje boende. Ställföreträdaren ansöker om bidrag och insatser.</p>	10 %
Kategori 2	<p>Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året. Förutom vad som angetts under kategori 1 betalar t.ex. ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har oftare kontakt med myndigheter (t.ex. om skuldsanering) och banker eller andra finansrörelser.</p>	10-30 %
Kategori 3	<p>Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för t.ex. skötsel av huvudmannens fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar m.m.), övervakning av affärsrörelse, upprättande av en omfattande deklARATION och komplicerad årsredovisning till överförmyndaren.</p>	30 % -

	4.3 Sörja för person	Grundarvode per år % av prisbasbelopp
	<p>Med att sörja för person menas att ställföreträdaren ska <i>se till att</i> huvudmannen får den hjälp och det bistånd denne behöver och har rätt till. Det är dock inte ställföreträdaren som ska utföra uppgifter som t.ex. omfattas av insatser inom socialtjänstens område (prop. 1979/80:1 Om socialtjänsten s. 227 f. och SOU 2004:112 s. 461). Om denne ändå åtar sig sådana uppgifter kan han eller hon inte räkna med att få ersättning för detta.</p>	
Kategori 1	Ett besök per månad, kontakt per telefon med huvudmannen och/eller boendet, á jourhållning om den personliga situationen.	10 %
Kategori 2	Kontakt med huvudmannen flera gånger per månad genom personliga besök och flera telefonsamtal varje månad med huvudmannen, anhöriga, boendet, kontaktpersoner, personliga assistenter, andra stödpersoner och myndigheter.	10-30 %
Kategori 3	Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen eller andra kontakter, många och omfattande kontakter med boendet, anhöriga och myndigheter.	30 % -

5. Kostnadsersättning till god man och förvaltare

5.1 Bakgrund

Sedan lång tid tillbaka finns en praxis hos överförmyndare att ställföreträdarna får ersättning för utgifter med 2 % av prisbasbeloppet utan uppvisande av kvitton. Bakgrunden finns i Svenska Kommunförbundets cirkulär nr. 75.129 utgivet 1975-09-12. I detta sägs att ställföreträdaren skulle ”ha rätt att utan särskilt förhandsmedgivande av överförmyndaren/överförmyndarnämnden uppbära en ersättning motsvarande 2 procent av basbeloppet, varvid dock havda kostnader bör redovisas i årsberäkningen eller annan handling”. Ersättningen skulle täcka kostnader för kortare resor, telefon, porto m.m. Om kostnaderna översteg 2 % skulle överförmyndarens tillstånd inhämtas i förväg för uttag och därefter krävdes en redovisning av utgifterna.

Något lagstöd för ersättning av dessa 2 % av prisbasbeloppet finns inte. I prop. 1974:142 Förslag till lag om ändring i föräldrabalken, m.m. (inför den då nya lagstiftningen i SFS 1974:1038) sägs att ställföreträdaren ”bör få uttrycklig rätt till ersättning för utgifter, i den mån utgifterna varit skäligen påkallade för uppdragets behöriga fullgörande”. ”Ersättningen för utgifter bör i varje särskilt fall bestämmas av överförmyndaren/överförmyndarnämnden”.

5.2 Gällande bestämmelser

Enligt 12 kap. 16 § FB har en förordnad förmyndare, god man och förvaltare rätt till ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. Det är alltså ställföreträdaren som måste visa att utgifterna varit nödvändiga för att utföra uppdraget på ett korrekt sätt.

Större kostnader

Större kostnader, såsom för längre resor med bil, biljettkostnad för längre resor och liknande ska huvudmannen stå för. Ställföreträdaren ska därför – om kostnaden kan förutses och beloppet inte ryms inom behållning på det öppna kontot – ansöka om överförmyndarens medgivande till uttag på spärrat konto vid den tidpunkt kostnaden uppstår.

Om en ställföreträdare är medveten om att huvudmannen inte har ekonomiska förutsättningar att betala för längre resor bör frågan väckas om det är lämpligare att utse en ny god man eller förvaltare på den plats där huvudmannen vistas. SKL:s uppfattning är att kommunen *inte* ska stå för kostnader av det här slaget.

Skatteverkets information till god man och förvaltare

På Skatteverkets webbsida, www.skatteverket.se, finns information om hur ersättningar för uppdrag som god man och förvaltare ska redovisas då huvudmannen betalar arvodet. Likaså finns information om avdrag för kostnadsersättning samt hur ställföreträdare ska deklarerera.

6. Arvode till god man enligt 11 kap. 1-3 §§ FB

En god man som förordnats av överförmyndaren enligt någon av bestämmelserna i 11 kap. 1-3 §§ FB har naturligtvis också rätt till ett skäligt arvode. Då ett sådant uppdrag är av tillfällig natur kan det ibland vara svårt att tillämpa procentsatser som underlag för arvodesbeslutet. Då kan timarvode användas enligt ovan under rubriken "Bevaka rätt". I vissa fall får överförmyndaren en begäran från ställföreträdaren om visst belopp som myndigheten då får ta ställning till. Grunden är dock alltid ett "skäligt arvode".

7. Ersättning till förordnad förmyndare (även den som också är särskilt förordnad vårdnadshavare)

Även förordnade förmyndare har rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. Beroende på hur stora tillgångar den underårige har och vilken arbetsinsats som krävs av den förordnade förmyndaren får överförmyndaren avgöra på vilket sätt ställföreträdaren ska ersättas. Om den underårige inte har några tillgångar alls eller mycket liten ekonomi kan det vara lämpligt att ersätta ställföreträdaren med ett schablonbelopp, medan överförmyndaren i andra fall kan använda sig av vad som sägs ovan under "Förvalta egendom".

Särskilt förordnad vårdnadshavare

I gällande bestämmelser finns inget stöd för att en särskilt förordnad vårdnadshavare är berättigad till ersättning för den del av uppdraget som avser vårdnaden av den underårige, om vårdnadshavaren inte samtidigt är familjehemsförälder. Om vårdnaden av barnet flyttas över till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare som barnet varit familjehemsplacerat hos, får kommunen fortsätta att betala dessa vårdnadshavare skälig ersättning (6 kap. 11 § SoL).

I övrigt finns bara lagstöd för arvode avseende den del som avser förmyndarskapet, nämligen 12 kap. 16 § FB (jfr. 10 kap. 3 § FB). Enligt SKL är det dock angeläget att särskilt förordnade vårdnadshavare får skälig ersättning för sitt uppdrag. Saken har påtalats för lagstiftaren och tas bl.a. upp i betänkandet SOU 2003:51 God man för ensamkommande flyktingbarn (s. 132). Någon lagändring har ännu inte skett.

För närvarande har olika praxis utbildats i landet. Det väsentliga är att kommunerna anlitar lämpliga personer som är villiga att ta på sig dessa uppdrag och att man också, på det sätt som anses lämpligast i den egna kommunen, ersätter dessa på ett rimligt sätt. Kommunen kan inte undandra sig ansvaret att till rätten anmäla behov

av vårdnadshavare för ett barn som saknar ställföreträdare, eftersom varje underårigt barn har rätt till en sådan.

8. Ersättning till god man för ensamkommande barn

En god man enligt lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn har enligt 12 § nämnda lag rätt till ersättning enligt 12 kap. 16 § FB. Överförmyndaren beslutar om storleken på arvudet och ersättning för kostnader på samma grunder som gäller för övriga ställföreträdare. Det krävs alltid en individuell bedömning.

Istället för att tillämpa de schabloner som angetts ovan, har en relativt vanlig modell när det gäller ersättning till gode män för ensamkommande barn varit att överförmyndaren beslutar om ett schablonbelopp per månad. En annan modell har varit att ersättning bestämts i form av timarvode. Ersättning för kostnader bör i sådana fall ges mot uppvisade utlägg.

En god man är en juridisk företrädare för barnet. Den gode mannen ansvarar inte för den dagliga omsorgen eller tillsynen över barnet och det ligger inte i uppdraget att följa med barnet till exempelvis läkare eller fritidsaktiviteter. Ansvar för den dagliga omsorgen vilar i huvudsak på personalen på boendet eller familjehemsföräldrarna. En kontaktperson, som kan beviljas med stöd av SoL, kan också fungera som ett personligt stöd för barnet. Däremot har den gode mannen rätt att och bör alltid närvara vid möten hos Migrationsverket, socialtjänsten och polisen.

Ersättning från staten till kommunen

För de asylsökande barn som anvisas till kommunen från den 1 juli 2017 får kommunen ett ersättningsbelopp om 52 000 kronor per anvisat barn. Ersättningen ska täcka kostnader för bland annat transport till anvisad kommun, kostnader för god man samt kostnader inom socialtjänsten. Kommunen behöver inte ansöka om detta belopp. SKL har vid upprepade tillfällen påtalat för lagstiftaren att denna ersättning inte täcker kostnaderna för överförmyndarens handläggning.

Varje kommun får också en ersättning bestående av en fast del som är 500 000 kronor per kalenderår och en rörlig del som beräknas utifrån uppskattat antal nya asylsökande ensamkommande barn i förhållande till kommunandelar. Ersättningen ska bidra till att underlätta för kommunen att ta emot barnen och hålla en god kvalitet på mottagandet. Se vidare förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.

Efter uppehållstillstånd och folkbokföring har kommunen, vad avser ensamkommande barn som är placerade, rätt till en schablonersättning som uppgår till 30 000 kronor per barn. Ersättningen avser att täcka kostnader för god man och särskilda kostnader inom socialtjänsten.

Om vårdnaden av ett barn har flyttats över till en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare som barnet tidigare har varit familjehemsplacerat hos och kommunen betalar ersättning till dessa vårdnadshavande med stöd av 6 kap. 11 § SoL har kommunen rätt till ersättning för sådana kostnader. Se vidare förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Ej asylsökande barn som söker uppehållstillstånd

Är det fråga om ensamkommande barn, som inte söker asyl, blir det kommunen som får stå för arvodet till den gode mannen. Det kan t.ex. gälla barn som kommit till Sverige och söker uppehållstillstånd på grund av anknytning.

9. Vem betalar arvodet, 12 kap. 16 § föräldrabalken?

Den enskilde/huvudmannen

Huvudregeln är att det är huvudmannen som ska betala arvodet till ställföreträdaren. En förutsättning för det är att huvudmannen har inkomster som överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet eller tillgångar som överstiger två gånger prisbasbeloppet.

Med inkomst (nettoinkomst eller beräknad inkomst) i detta sammanhang avses den enskildes inkomst efter medgivna avdrag enligt skattelagstiftningen (SOU 2004:112 Frågor om Förmyndare och ställföreträdare för vuxna och prop. 1993/94:251 Förmyndarskapslagstiftningen s. 221). Allmänt kan det sägas avse ”inkomst före skatt”.

Med tillgångar avses ”nettotillgångar”, dvs. vad som återstår sedan medgivna avdrag enligt skattelagstiftningen har gjorts. Alltså från skattepliktiga tillgångar dras den enskildes skulder av. Observera ”skulder” inte ”utgifter”.

Att arvode och ersättning för utgifter ska betalas med huvudmannens medel i den mån hans eller hennes inkomst eller tillgångar överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet respektive 2 gånger prisbasbeloppet innebär att huvudmannen får debiteras högst det överskjutande beloppet. Om såväl inkomsten som tillgångarna överstiger den angivna gränsen, får överstigande delar läggas samman vid bedömningen (prop. 1993/94:251 Förmyndarskapslagstiftningen s. 221).

Observera att de sociala avgifter som belöper på den förordnade ställföreträdarens arvode inte ska inkräkta på det inkomstbelopp som den enskilde får behålla (prop. 2005/06:117 Skydd för barn genom registrering av förmyndare i vägtrafikregistret, m.m. s. 63).

Undantag både till huvudmannens fördel och nackdel

Om det finns särskilda skäl kan överförmyndaren besluta om avsteg från huvudregeln till huvudmannens fördel, dvs. kommunen får betala ersättningen till ställfö-

reträdaren. I prop. 1993/94:251 Förmyndarskapslagstiftningen (s. 221) nämns som exempel fall där huvudmannen har stora vårdkostnader som tar dennes inkomst i anspråk eller att tillgångarna består av en fastighet som huvudmannen själv bebor eller som är mycket svår att sälja till rimliga villkor.

Överförmyndaren har också i undantagsfall möjlighet att fatta beslut som är till huvudmannens nackdel. Det betyder att huvudmannen får betala ersättningen trots de angivna inkomst- och tillgångsgränserna i 12 kap. 16 § FB. Som exempel nämns i ovan angivna proposition när kommunen genom att stå för arvodet bidrar till en kapitalbindning hos huvudmannen som inte kan komma denne till godo. En sådan situation kan uppkomma t.ex. vid vården av egendom tillhörig en svårt sjuk som inte själv kan dra nytta av sina tillgångar och som inte har några nära anhöriga (prop. 1993/94:251 s.221).

Se också rättsfallet Svea Hovrätt mål nr ÖÄ 4041/97 där huvudmannen avlidit och dödsboets medel understeg gränsvärdena. Hovrätten ansåg att överförmyndaren kunde fatta beslut om att dödsboet skulle betala arvode och ersättning till ställföreträdaren.

Vård av någons rätt i dödsbon

Arvode och ersättning för utgifter som avser vård av någons rätt i oskiftat dödsbo ska betalas med dödsboets medel (12 kap. 16 § fjärde stycket FB). Vid det kommande arvsförfarandet avräknas det beslutade beloppet på huvudmannens arvslott.

I första hand ska dödsboets medel tas i anspråk till täckande av ställföreträdarens anspråk på arvode och ersättning. Vid de tillfällen då dödsboets tillgångar inte räcker eller om boet är av liten omfattning blir kommunen betalningsansvarig om inte särskilda skäl föranleder annat.

Kommunen

Om inte huvudmannen eller dödsboet ska stå för ställföreträdarens arvode och ersättning för utgifter blir kommunen betalningsansvarig.

10. Föräldrar som förmyndare, 12 kap. 17 § FB

Föräldrar som är förmyndare har rätt till arvode och ersättning för utgifter med anledning av förvaltningen av den omyndiges egendom *endast* om det finns särskilda skäl.

Kommunen blir aldrig betalningsansvarig i dessa ärenden. Antingen betalas ersättningen med den omyndiges medel eller, om det gäller dödsboförvaltning, med dödsboets tillgångar.

11. Överförmyndaren bestämmer

Avslutningsvis finns det anledning att åter betona att det är överförmyndaren som ensam fattar beslut om

- a) ersättningens storlek (arvode plus kostnadsersättning)
- b) vem som ska betala, och
- c) hur ofta och för vilken tid arvode och ersättning för utgifter ska betalas.

Överförmyndarens beslut kan överklagas till tingsrätten. Enligt 22 § förvaltningslagen (42 § i den nya förvaltningslagen som träder i kraft den 1 juli 2018) får var och en som berörs av beslutet överklaga. Det betyder att huvudmannen själv, ställföreträdaren och huvudmannens dödsbo har rätt att överklaga.

12. Frågor

Frågor med anledning av detta cirkulär kan ställas till Eva von Scheele (nås enbart under måndagar på 08-452 75 47). Frågor som rör ersättning till god man för ensamkommande barn kan även ställas till Mia Hemmestad (tfn 08-452 78 49).

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik

Germund Persson

Eva von Schéele